

2 ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.1 UMRLJIVOST

V letu 2013 je umrlo 19.334 prebivalcev Slovenije, od tega 9.555 moških in 9.779 žensk. Stopnja umrljivosti je v zadnjih treh desetletjih v Sloveniji in EU upadala. Stopnja standardizirane umrljivosti je v Sloveniji presegala povprečje EU v zadnjem desetletju za povprečno 6 %, ampak se je razlika manjšala in je v letu 2010 znašala le 0,7 %.

Podatki o umrljivosti sodijo med najbolj zanesljive podatke zdravstvene statistike in so osnova za izračun nekaterih kazalnikov zdravstvenega stanja prebivalstva. Skupaj z drugimi pomembnimi kazalniki predstavljajo temelj za načrtovanje zdravstvenega varstva in zdravstvene politike v državi.

Vodilni vzroki za smrt prebivalcev Slovenije so še vedno bolezni obtočil in neoplazme, ki so bile v letu 2013 vzrok 70 % vseh smrti. Sledijo poškodbe, zastrupitve in drugi zunanji vzroki ter bolezni dihal in prebavil.

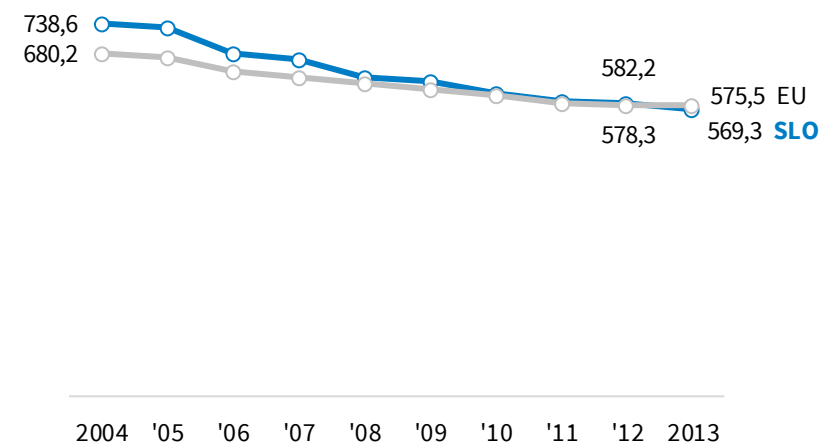
V letu 2013 je 1.457 prebivalcev umrlo zaradi nasilne smrti, od tega je bilo 31 % samomorov (361 moških in 87 žensk). Starostno standardizirana stopnja umrljivosti zaradi samomorov je v zadnjem desetletju (2001–2010) v Sloveniji upadla s 27/100.000 na 17/100.000 prebivalcev.

V razvitih državah, in tudi v Sloveniji, je pojav samomora med moškimi več kot štirikrat pogostejši kot pri ženskah.

Umrlijivost dojenčkov je pomemben kazalnik kakovosti zdravstvenega varstva ter vpliva drugih determinant zdravja in kulture prebivalstva. V letu 2013 jih je v Sloveniji umrlo 62, in sicer 32 dečkov in 30 deklic. V zadnjem desetletju stopnja umrljivosti dojenčkov upada. Povprečna umrljivost dojenčkov v Sloveniji je v desetletnem obdobju (2001–2010) za približno 30 % pod povprečjem EU.

2.1 Graf 1: **Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR), Slovenija in EU, 2004–2013**

na 100.000 prebivalcev

Vir:

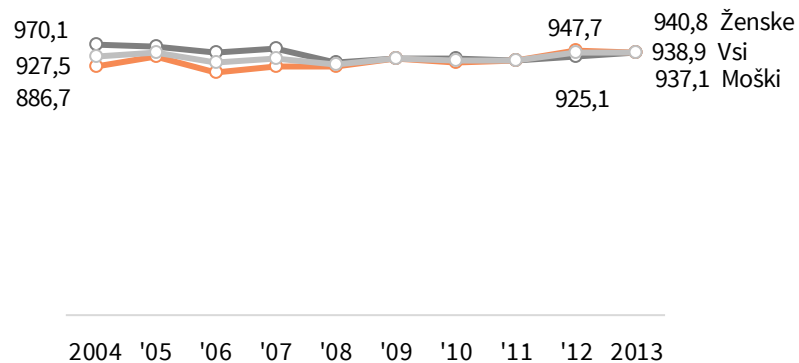
WHO <http://data.euro.who.int/hfad/b>, 1. 3. 2016 – EU za obdobje 2004–2013, Slovenija za obdobje 2004–2010

NIJZ Slovenija za obdobje 2011–2013

2.1 Graf 2: **Groba stopnja umrljivosti** po spolu, Slovenija, 2004–2013

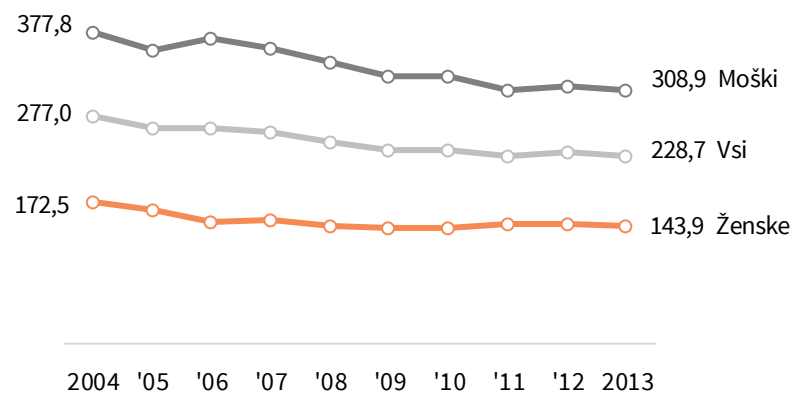
na 100.000 prebivalcev

Vir: Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti SURS

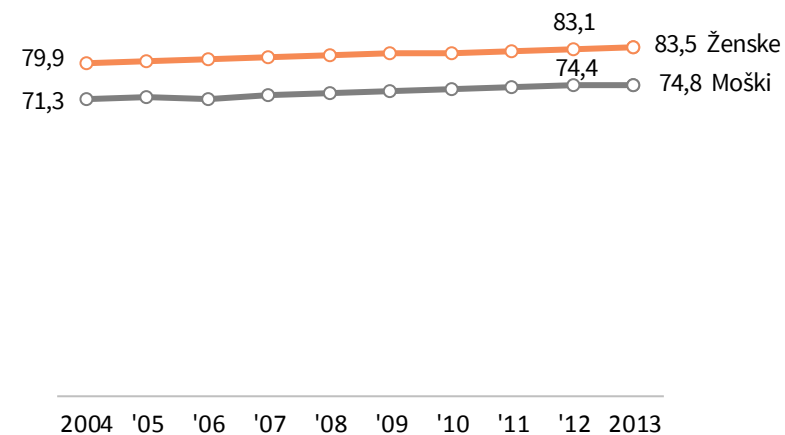
2.1 Graf 3: **Umrli od 0 do 64 let** po spolu, Slovenija, 2004–2013

na 100.000 prebivalcev starostne skupine

Vir: Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti SURS

2.1 Graf 4: **Mediana starosti ob smrti** po spolu, Slovenija, 2004–2013

Vir: Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti SURS

V Sloveniji je v letu 2013 umrlo več kot 19.000 prebivalcev. Polovica umrlih moških je bila mlajših od 74,8 let, polovica umrlih žensk pa mlajša od 83,5 let (mediana starosti ob smrti).

2.1 Tabela 1: Umrli in stopnja umrljivosti po spolu, Slovenija, 2004–2013

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Število umrlih											
Vsi	Moški	9.479	9.413	9.270	9.473	9.174	9.293	9.292	9.235	9.412	9.555
	Ženske	9.044	9.412	8.910	9.111	9.134	9.457	9.317	9.464	9.845	9.779
	SKUPAJ	18.523	18.825	18.180	18.584	18.308	18.750	18.609	18.699	19.257	19.334
0-64	Moški	3.259	3.085	3.209	3.125	2.977	2.862	2.855	2.716	2.752	2.705
	Ženske	1.434	1.345	1.233	1.252	1.193	1.177	1.165	1.206	1.223	1.191
	SKUPAJ	4.693	4.430	4.442	4.377	4.170	4.039	4.020	3.922	3.975	3.896
Groba stopnja umrljivosti											
Vsi	Moški	970,1	960,4	940,3	951,9	906,3	918,5	915,7	909,5	925,1	937,1
	Ženske	886,7	921,8	871,3	890,0	889,3	917,7	900,6	912,6	947,7	940,8
	SKUPAJ	927,5	940,7	905,1	920,3	897,7	918,1	908,1	911,0	936,5	938,9
0-64	Moški	377,8	357,8	371,2	359,2	342,9	325,4	324,2	308,6	313,5	308,9
	Ženske	172,5	162,2	148,9	151,6	144,8	142,5	140,5	145,1	147,4	143,9
	SKUPAJ	277,0	261,9	262,5	258,1	246,4	236,8	235,1	229,2	232,8	228,7
Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR)											
Vsi	Moški	1.001,6	976,8	921,0	905,8	844,3	830,3	800,1	774,8	763,9	748,2
	Ženske	553,8	554,3	502,1	493,7	472,0	469,2	448,4	442,3	443,7	428,6
	SKUPAJ	738,6	729,4	680,5	668,7	631,9	625,1	599,7	585,3	582,2	569,3
0-64	Moški	354,3	332,1	339,6	325,0	301,9	286,5	277,0	258,5	257,2	251,3
	Ženske	158,0	147,8	133,7	134,3	125,4	122,1	118,7	118,6	117,6	114,6
	SKUPAJ	255,9	239,9	237,0	230,2	214,7	205,3	198,8	189,5	188,3	183,9
65+	Moški	6.239,4	6.193,7	5.625,6	5.605,0	5.232,8	5.230,0	5.032,7	4.951,8	4.864,2	4.768,8
	Ženske	3.756,3	3.843,3	3.482,2	3.400,9	3.276,4	3.277,9	3.116,1	3.061,9	3.082,2	2.968,8
	SKUPAJ	4.644,4	4.690,1	4.268,2	4.216,6	4.007,3	4.021,6	3.843,2	3.787,7	3.769,6	3.687,2

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

WHO <http://data.euro.who.int/hfad>, 28. 5. 2015 za obdobje 2004–2010, NIJZ za obdobje 2011–2013

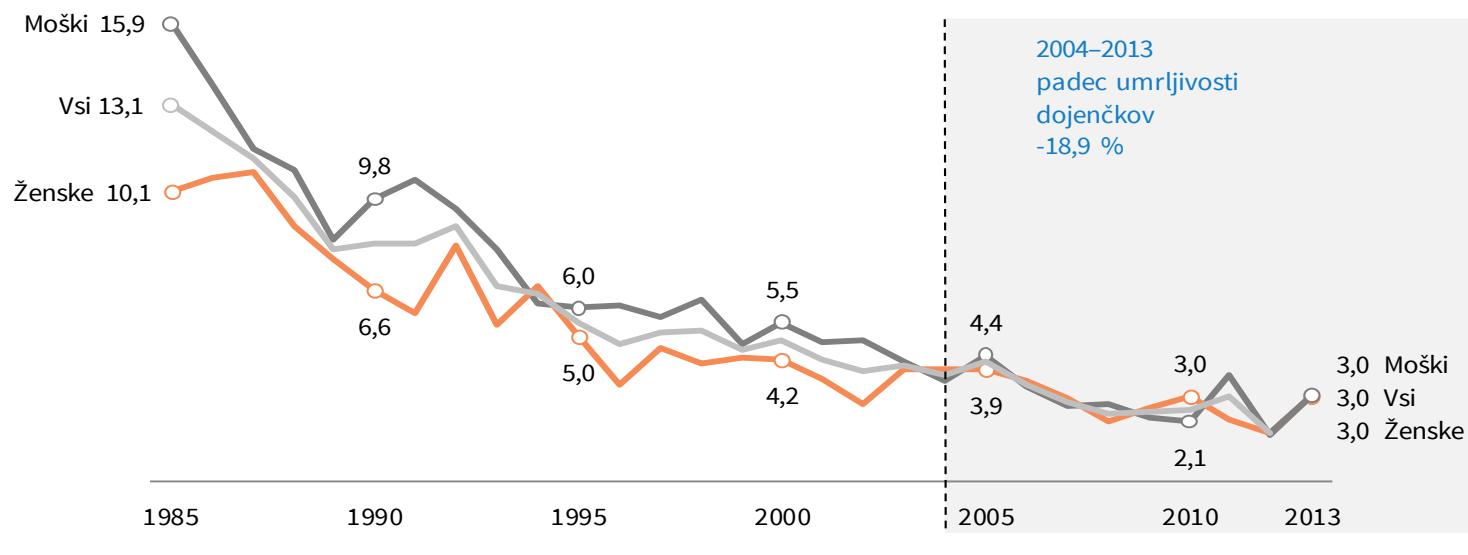
V letu 2013 je v Sloveniji pred starostjo 65 let (prezgodnja umrljivost) umrlo 3.896 oseb, kar je 20,2 % vseh primerov smrti; med prezgodaj umrlimi osebami je bilo 69,4 % moških in 30,6 % žensk.

2.1 Tabela 2: **Umrli dojenčki** po spolu, Slovenija, 2004–2013

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Število umrlih dojenčkov										
Moški	32	41	32	27	30	25	24	41	18	32
Ženske	34	34	32	28	22	27	32	23	18	30
SKUPAJ	66	75	64	55	52	52	56	64	36	62
Umrli dojenčki na 1.000 živorojenih otrok										
Moški	3,5	4,4	3,3	2,7	2,7	2,2	2,1	3,6	1,6	3,0
Ženske	3,8	3,9	3,5	2,9	2,1	2,6	3,0	2,1	1,7	3,0
SKUPAJ	3,7	4,1	3,4	2,8	2,4	2,4	2,5	2,9	1,7	3,0

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti
Perinatalni informacijski sistem

2.1 Graf 5: **Umrli dojenčki na 1.000 živorojenih otrok** po spolu, Slovenija, 1985–2013

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti
Perinatalni informacijski sistem

2.1 Tabela 3: **Umrli in starostno specifična stopnja umrljivosti** po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2013

	Število umrlih			Specifična stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev		
	Moški	Ženske	SKUPAJ	Moški	Ženske	SKUPAJ
<1 leto	32	30	62	288,8	288,8	288,8
1-4	8	3	11	17,4	6,9	12,3
5-9	4	3	7	8,0	6,3	7,2
10-14	5	5	10	10,6	11,3	10,9
15-19	18	7	25	35,9	14,8	25,7
20-24	46	12	58	78,2	21,7	50,8
25-29	55	14	69	76,4	21,2	50,0
30-34	63	22	85	77,6	29,9	54,9
35-39	97	43	140	119,8	58,4	90,6
40-44	133	57	190	175,1	80,9	129,8
45-49	213	109	322	268,5	142,1	206,3
50-54	396	159	555	508,8	211,6	362,8
55-59	698	312	1.010	905,0	415,3	663,3
60-64	937	415	1.352	1.369,2	603,4	985,3
65-69	954	424	1.378	2.071,3	823,4	1.412,6
70-74	1.186	715	1.901	2.947,7	1.419,3	2.098,0
75-79	1.455	1.195	2.650	4.953,4	2.724,6	3.618,5
80-84	1.659	2.034	3.693	8.949,7	5.623,9	6.750,9
85-89	1.038	2.337	3.375	13.886,3	10.898,2	11.670,5
90-94	470	1.460	1.930	23.570,7	19.644,8	20.475,3
95+	88	423	511	40.000,0	35.338,3	36.062,1
SKUPAJ	9.555	9.779	19.334	937,1	940,8	938,9

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti
SURS

2.1 Tabela 4: **Umrli in specifična stopnja umrljivosti** po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2013

Poglavje MKB-10			Število umrlih			Specifična stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev		
			Moški	Ženske	SKUPAJ	Moški	Ženske	SKUPAJ
I.	Nekatere infekcijske in parazitske bolezni	A00-B99	47	61	108	4,6	5,9	5,2
II.	Neoplazme	C00-D48	3.394	2.690	6.084	332,9	258,8	295,5
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov	D50-D89	7	17	24	0,7	1,6	1,2
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E90	179	213	392	17,6	20,5	19,0
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	187	44	231	18,3	4,2	11,2
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	150	211	361	14,7	20,3	17,5
VII.	Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	-	-	-	-	-	-
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60-H59	1	-	1	0,1	-	0,0
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	3.056	4.448	7.504	299,7	427,9	364,4
X.	Bolezni dihal	J00-J99	631	704	1.335	61,9	67,7	64,8
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	629	460	1.089	61,7	44,3	52,9
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	14	21	35	1,4	2,0	1,7
XIII.	Bolezni mišičnoskeletnega sistema in vezivnega tkiva	M00-M99	23	54	77	2,3	5,2	3,7
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	107	215	322	10,5	20,7	15,6
XV.	Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	-	1	1	-	0,1	0,0
XVI.	Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	19	14	33	1,9	1,3	1,6
XVII.	Prirojene malform., deform. in kromos. nenormalnosti	O00-O99	28	14	42	2,7	1,3	2,0
XVIII.	Simptomi, znaki ter nenorm. izvidi, neuvrščeni drugje	R00-R99	216	100	316	21,2	9,6	15,3
XIX.	Poškodbe in zastrupitve	S00-T98	867	512	1.379	85,0	49,3	67,0
SKUPAJ			9.555	9.779	19.334	937,1	940,8	938,9

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti
SURS

Bolezni srca in ožilja so v Sloveniji, tako kot v drugih razvitih državah, najpogostejši vzrok smrti (38,8 %). Za njimi se uvrščajo neoplazme (31,5 %), poškodbe in zastrupitve (7,1 %), bolezni dihal (6,9 %) ter bolezni prebavil (5,6 %). Vodilni vzroki smrti se po spolu razlikujejo.

2.1 Tabela 5: **Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR)** zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2013

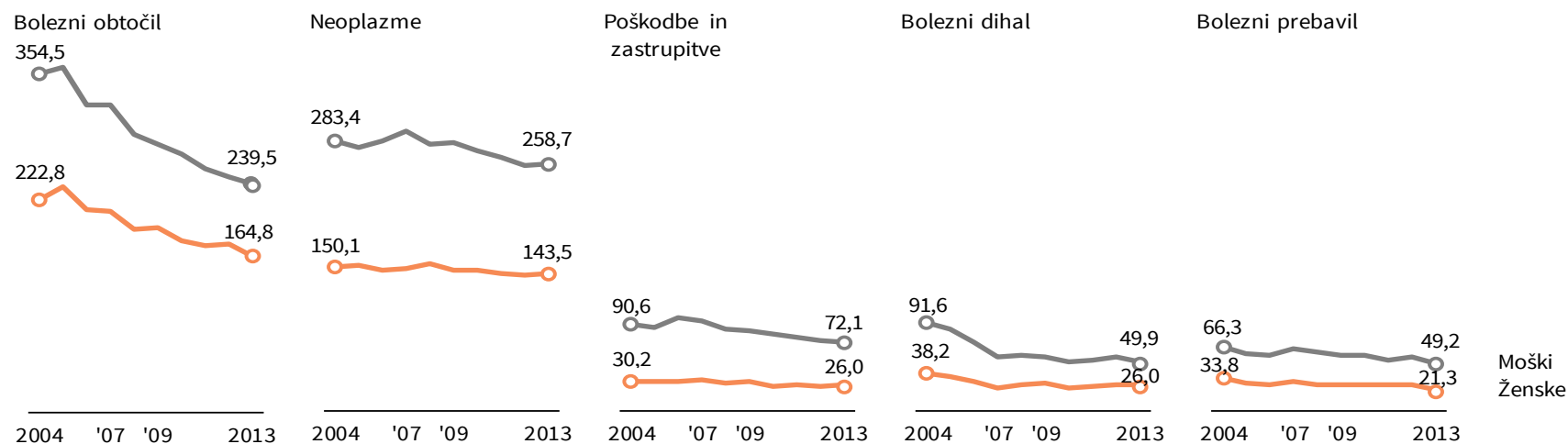
Poglavje MKB-10		SDR na 100.000 prebivalcev		
		Moški	Ženske	SKUPAJ
Bolezni obtočil	I00-I99	239,5	164,8	199,2
Neoplazme	C00-D48	258,7	143,5	190,5
Poškodbe in zastrupitve	S00-T98	72,1	26,0	48,2
Bolezni dihal	J00-J99	49,9	26,0	34,5
Bolezni prebavil	K00-K93	49,2	21,3	34,7

Vir: Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

V letu 2013 so bile pri ženskah na prvem mestu bolezni obtočil, na drugem mestu pa neoplazme, pri moških je bilo stanje obratno. V razvitih državah se deleža teh dveh glavnih vzrokov smrti v zadnjih letih izenačujeta, ponekod pa so neoplazme pogostejši vzrok smrti kot bolezni obtočil (npr. na Norveškem).

2.1 Graf 6: **Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR)** zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2004–2013

SDR na 100.000 prebivalcev

Vir: Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

2.1 Tabela 6: **Umrlji in specifična stopnja umrljivosti** po zunanjem vzroku smrti (MKB-10, poglavje XX) in spolu, Slovenija, 2013

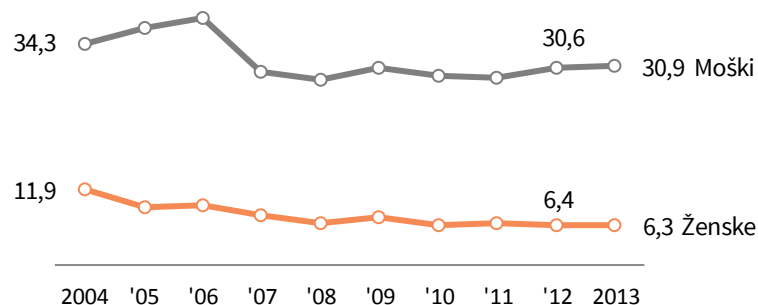
Zunanji vzroki smrti po MKB-10	Št. umrlih		SKUPAJ	Specifična stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev		
	Moški	Ženske		Moški	Ženske	SKUPAJ
Transportne nezgode - pešci	15	12	27	1,5	1,2	1,3
Transportne nezgode - ostale	101	22	123	9,9	2,1	6,0
Padci	240	293	533	23,5	28,2	25,9
Samomori	361	87	448	35,4	8,4	21,8
Napad	13	8	21	1,3	0,8	1,0
Ostali zunanji vzroki	192	113	305	18,8	10,9	14,8
SKUPAJ	922	535	1.457	90,4	51,5	70,8

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti
SURS

2.1 Graf 7: **Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) zaradi samomorov** po spolu, Slovenija, 2004–2013

SDR na 100.000 prebivalcev

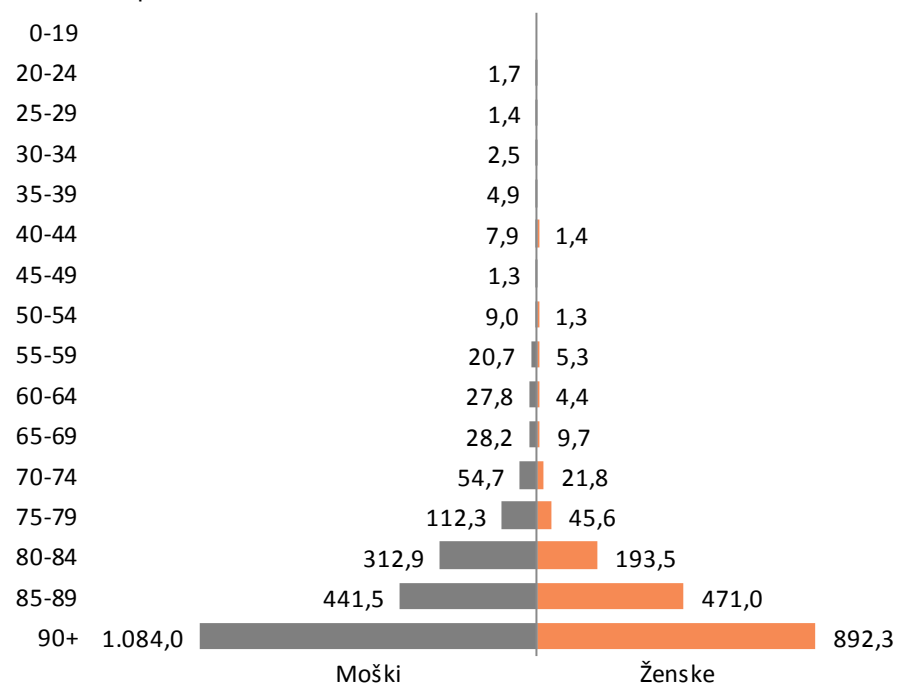

Vir: NIJZ

V letu 2013 je v Sloveniji zaradi samomora umrlo 448 ljudi, 361 moških in 87 žensk. Stopnja umrljivosti zaradi samomora se je v zadnjih 10 letih znižala pri obeh spolih, nekoliko izraziteje pri moških.

2.1 Graf 8: **Specifična stopnja umrljivosti zaradi padcev** po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2013

na 100.000 prebivalcev

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti
SURS

Z daljšanjem življenjske dobe se povečuje tudi število poškodb v višji starosti. Poškodbe so pretežno posledice padcev, zato so ti v zadnjih letih postali vzrok za največji delež smrti pri nezgodah.

V letu 2013 je zaradi padcev umrlo 533 ljudi, 240 moških in 293 žensk. Padci najbolj prizadenejo starejše ljudi; po 65 letu število padcev močno narašča.

2.1 Tabela 7: **Umrli in stopnja umrljivosti** po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013

		Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število umrlih														
Vsi	Moški	662	1.677	358	1.185	256	391	676	2.051	855	271	627	546	9.555
	Ženske	704	1.681	335	1.277	259	388	678	2.196	899	249	638	475	9.779
SKUPAJ		1.366	3.358	693	2.462	515	779	1.354	4.247	1.754	520	1265	1021	19.334
0-64	Moški	216	508	110	339	64	124	193	552	216	68	158	157	2.705
	Ženske	76	191	54	155	38	44	79	292	113	23	66	60	1.191
SKUPAJ		292	699	164	494	102	168	272	844	329	91	224	217	3.896
Groba stopnja umrljivosti														
Vsi	Moški	1.148,8	1.048,8	991,4	910,6	1.205,6	1.106,0	943,3	773,7	848,0	1.022,7	1.055,7	978,2	937,1
	Ženske	1.172,3	1.032,2	934,9	979,7	1.171,6	1.112,0	955,7	791,8	872,0	956,5	1.069,9	843,2	940,8
SKUPAJ		1.160,8	1.040,4	963,2	945,2	1.188,3	1.109,0	949,5	782,9	860,1	989,9	1.062,9	910,4	938,9
0-64	Moški	439,1	372,2	354,6	301,5	355,0	408,9	309,5	241,0	250,6	300,3	313,5	329,6	308,9
	Ženske	162,1	149,2	188,7	148,2	221,0	160,3	138,4	130,1	137,6	111,9	142,9	134,9	143,9
SKUPAJ		303,9	264,3	275,0	227,6	289,6	290,8	227,7	186,1	195,5	210,7	231,9	235,5	228,7
Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR)														
Vsi	Moški	897,5	827,0	808,1	767,5	918,5	874,3	812,0	631,5	664,1	765,8	750,6	717,0	748,2
	Ženske	479,8	457,0	467,2	468,2	506,0	481,7	442,0	387,7	404,2	375,2	413,5	372,6	428,6
SKUPAJ		665,5	622,3	617,0	602,0	667,4	661,9	605,6	493,8	517,8	553,9	555,6	522,8	569,3
0-64	Moški	326,0	290,6	268,6	243,7	273,2	323,2	261,0	211,5	216,5	244,2	239,0	237,8	251,3
	Ženske	114,7	116,0	148,2	118,9	182,8	122,5	114,6	108,8	111,1	88,1	107,8	100,8	114,6
SKUPAJ		222,5	204,8	211,4	183,2	226,8	227,1	190,6	159,4	164,2	170,5	175,7	170,6	183,9
65+	Moški	5.521,5	5.167,0	5.173,3	5.005,6	6.138,9	5.333,1	5.269,5	4.030,1	4.285,6	4.986,1	4.889,9	4.594,1	4.768,8
	Ženske	3.433,9	3.215,9	3.048,4	3.294,4	3.121,4	3.387,7	3.090,9	2.643,7	2.775,4	2.697,9	2.887,2	2.571,8	2.968,8
SKUPAJ		4.249,5	3.999,8	3.899,2	3.991,1	4.231,6	4.179,9	3.962,8	3.199,7	3.379,3	3.655,9	3.629,1	3.372,1	3.687,2

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

SURS

Groba stopnja umrljivosti je najvišja v zasavski statistični regiji, najnižja pa v osrednjeslovenski.

V zasavski regiji ostaja najvišja tudi po izenačenju vplivov starosti na različnih območjih.

2.1 Tabela 8: **Umrli dojenčki** po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013

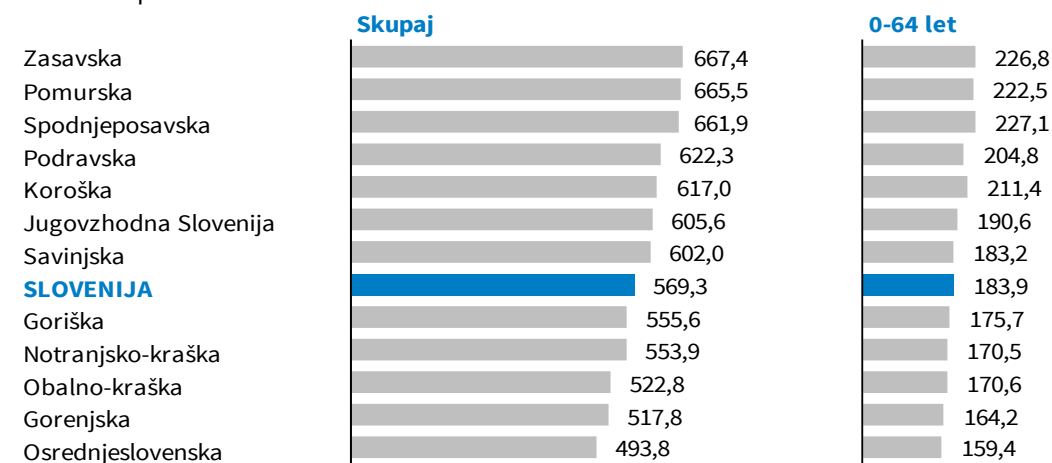
	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število umrlih dojenčkov													
Moški	-	2	-	1	-	1	2	12	9	4	1	-	32
Ženske	-	2	2	5	3	-	3	10	2	-	-	3	30
SKUPAJ	-	4	2	6	3	1	5	22	11	4	1	3	62
Umrli dojenčki na 1.000 živorojenih otrok													
Moški	-	1,3	-	0,8	-	2,9	2,4	4,0	7,9	13,6	1,6	-	3,0
Ženske	-	1,5	6,1	3,7	16,0	-	4,2	3,5	1,8	-	-	6,3	3,0
SKUPAJ	-	1,4	3,0	2,3	7,4	1,4	3,2	3,7	5,0	7,0	0,8	2,9	3,0

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti
Perinatalni informacijski sistem

2.1 Graf 9: **Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR)** po statističnih regijah, Slovenija, 2013

na 100.000 prebivalcev

Prezgodnja umrljivost je najnižja v regijah zahodne Slovenije in se postopno zvišuje proti vzhodu. Najvišja je v zasavski regiji, najnižja pa v osrednjeslovenski.

Vir: Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

2.1 Tabela 9: **Umrli po starostnih skupinah, spolu in statističnih regijah**, Slovenija, 2013

		<i>Pomurska</i>	<i>Podravska</i>	<i>Koroška</i>	<i>Savinjska</i>	<i>Zasavska</i>	<i>Spodnjeposavska</i>	<i>Jugovzhodna Slovenija</i>	<i>Osrednjeslovenska</i>	<i>Gorenjska</i>	<i>Notranjsko-kraška</i>	<i>Goriška</i>	<i>Obalno-kraška</i>	SLOVENIJA
< 1	Moški	-	2	-	1	-	1	2	12	9	4	1	-	32
	Ženske	-	2	2	5	3	-	3	10	2	-	-	3	30
1-4	Moški	1	1	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-	8
	Ženske	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	3
5-9	Moški	-	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	4
	Ženske	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3
10-14	Moški	1	-	-	-	-	-	1	2	-	1	-	-	5
	Ženske	-	1	-	1	-	-	1	-	2	-	-	-	5
15-19	Moški	1	2	-	-	1	2	3	6	2	-	1	-	18
	Ženske	-	1	-	1	-	-	1	3	1	-	-	-	7
20-24	Moški	2	7	2	10	2	3	1	11	5	1	1	1	46
	Ženske	2	2	-	1	1	-	-	3	1	1	-	1	12
25-29	Moški	3	10	3	8	1	2	1	14	5	1	3	4	55
	Ženske	-	1	-	2	-	-	-	5	3	-	2	1	14
30-34	Moški	5	10	3	9	3	2	3	13	4	3	6	2	63
	Ženske	1	4	1	2	1	2	4	4	-	-	1	2	22
35-39	Moški	7	18	2	10	1	9	9	19	10	1	5	6	97
	Ženske	2	7	3	3	2	2	1	10	4	1	6	2	43
40-44	Moški	9	21	5	20	4	4	18	24	15	2	8	3	133
	Ženske	3	11	3	7	3	3	3	11	8	1	2	2	57
45-49	Moški	16	51	6	32	5	9	19	35	18	2	6	14	213
	Ženske	5	20	6	18	2	8	6	29	7	2	3	3	109
50-54	Moški	36	71	17	51	11	16	32	82	24	12	26	18	396
	Ženske	5	25	9	22	8	5	15	33	9	4	15	9	159
55-59	Moški	68	127	31	98	18	34	47	124	46	23	39	43	698
	Ženske	28	57	16	34	7	13	21	84	25	5	12	10	312

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

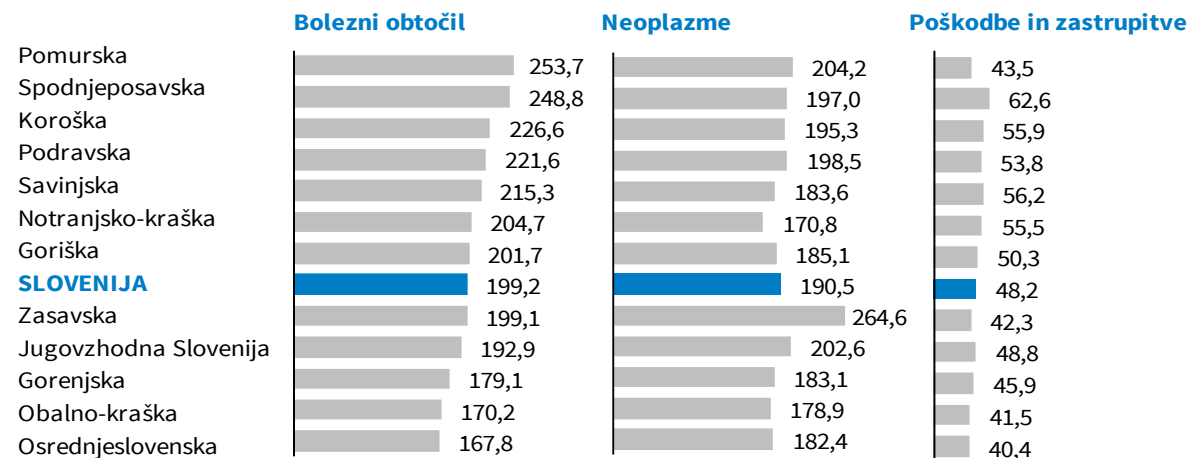
		Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeoposavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
60-64	Moški	67	186	41	100	18	42	56	206	78	18	59	66	937
	Ženske	30	58	14	58	11	11	24	99	50	9	24	27	415
65-69	Moški	77	185	34	143	27	50	76	191	70	18	39	44	954
	Ženske	32	75	20	46	11	22	27	105	37	6	21	22	424
70-74	Moški	98	207	54	136	37	41	87	232	104	43	76	71	1.186
	Ženske	51	124	16	96	16	25	53	151	74	15	57	37	715
75-79	Moški	73	271	57	182	35	55	97	310	143	44	97	91	1.455
	Ženske	84	223	43	177	24	51	75	261	104	25	67	61	1.195
80-84	Moški	90	273	55	205	38	56	134	379	165	49	123	92	1.659
	Ženske	156	370	74	284	58	86	154	422	171	51	114	94	2.034
85-89	Moški	75	159	31	120	36	45	62	231	108	29	80	62	1.038
	Ženske	164	412	69	303	63	86	160	514	213	69	165	119	2.337
90-94	Moški	31	63	15	48	17	18	24	125	40	20	45	24	470
	Ženske	120	219	48	180	35	53	103	331	138	51	116	66	1.460
95+	Moški	2	11	2	12	2	2	3	31	9	-	9	5	88
	Ženske	21	67	11	36	14	21	27	120	49	9	32	16	423
SKUPAJ	Moški	662	1.677	358	1.185	256	391	676	2.051	855	271	627	546	9.555
	Ženske	704	1.681	335	1.277	259	388	678	2.196	899	249	638	475	9.779

Vir: Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

2.1 Graf 10: **Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR)** zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in statističnih regijah, Slovenija, 2013

na 100.000 prebivalcev

Vir: Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

Pregled umrljivosti po regijah v slovenskem prostoru kaže, da je smrti zaradi bolezni obtočil veliko več na območjih, ki ležijo v vzhodni polovici Slovenije. Po stopnji umrljivosti se uvrščajo najvišje pomurska, spodnjeposavska in koroška statistična regija.

Razlike v umrljivosti zaradi neoplazme po posameznih regijah niso tako velike (izstopa le zasavska regija) kot pri boleznih obtočil.

2.1 Tabela 10: **Umri po poglavjih MKB-10**, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnje-posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA	
I.	Nekatere infekcijske in parazitske bolezni	A00-B99	M	4	12	1	3	1	-	1	14	2	2	3	4	47
			Ž	4	10	2	12	-	2	4	16	2	1	2	6	61
II.	Neoplazme	C00-D48	M	204	588	116	392	107	128	235	793	328	85	211	207	3.394
			Ž	180	431	99	319	83	90	192	670	262	65	172	127	2.690
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov	D50-D89	M	-	-	1	1	-	-	2	2	-	1	-	-	7
			Ž	2	3	1	1	-	1	1	4	2	-	2	-	17
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E90	M	14	33	8	17	5	3	10	44	15	10	14	6	179
			Ž	14	24	6	36	11	10	13	56	22	6	7	8	213
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	M	24	39	10	24	5	6	22	31	13	-	4	9	187
			Ž	4	9	1	3	1	3	4	6	8	-	4	1	44
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	M	9	21	5	19	5	4	14	26	11	6	20	10	150
			Ž	8	25	3	23	3	4	22	52	22	10	20	19	211
VII.	Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60-H59	M	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
			Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	M	217	517	118	390	75	137	203	655	268	101	212	163	3.056
			Ž	364	792	155	564	100	194	284	964	409	111	311	200	4.448
X.	Bolezni dihal	J00-J99	M	56	116	30	95	19	13	37	115	50	19	51	30	631
			Ž	59	108	23	116	26	22	60	131	59	19	39	42	704
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	M	59	125	23	80	19	34	70	98	46	11	36	28	629
			Ž	18	94	20	64	17	23	32	101	41	11	25	14	460
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	M	1	3	-	-	-	-	1	2	1	-	2	4	14
			Ž	-	5	-	3	-	-	2	3	1	1	3	3	21
XIII.	Bolezni mišičnoskeletnega sistema, veziv. tkiva	M00-M99	M	3	6	1	-	1	-	3	3	-	-	2	4	23
			Ž	4	9	1	10	1	2	5	11	4	3	1	3	54
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	M	9	20	5	18	2	8	4	20	5	1	6	9	107
			Ž	15	47	6	41	3	12	15	33	16	6	10	11	215

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
XV. Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
XVI. Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	M	-	1	-	-	-	2	7	6	1	2	-	-	19
		Ž	-	1	1	2	1	-	2	3	2	-	-	2	14
XVII. Prirojene malform., deform. in kromos. nenorm.	O00-O99	M	4	4	-	4	1	2	2	4	3	2	2	-	28
		Ž	-	1	1	3	-	-	2	5	1	-	-	1	14
XVIII. Simptomi, znaki, nenorm. izvidi, neuvr. drugje	R00-R99	M	8	39	2	19	3	18	11	55	21	6	7	27	216
		Ž	10	17	1	10	4	7	6	23	6	3	1	12	100
XIX. Poškodbe in zastrupitve	S00-T98	M	50	153	38	123	13	38	59	181	86	26	55	45	867
		Ž	22	104	15	70	9	18	34	118	42	13	41	26	512
SKUPAJ		M	662	1.677	358	1.185	256	391	676	2.051	855	271	627	546	9.555
		Ž	704	1.681	335	1.277	259	388	678	2.196	899	249	638	475	9.779

Vir: Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

2.1 Tabela 11: **Specifična stopnja umrljivosti po poglavjih MKB-10**, spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013

na 100.000 prebivalcev

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA	
I.	Nekatere infekcijske in parazitske bolezni	A00-B99	M	6,9	7,5	2,8	2,3	4,7	-	1,4	5,3	2,0	7,5	5,1	7,2	4,6
			Ž	6,7	6,1	5,6	9,2	-	5,7	5,6	5,8	1,9	3,8	3,4	10,7	5,9
II.	Neoplazme	C00-D48	M	354,0	367,7	321,2	301,2	503,9	362,1	327,9	299,1	325,3	320,8	355,3	370,8	332,9
			Ž	299,7	264,7	276,3	244,7	375,4	257,9	270,6	241,6	254,1	249,7	288,5	225,4	258,8
III.	Bolezni krvi in krvotvornih organov	D50-D89	M	-	-	2,8	0,8	-	-	2,8	0,8	-	3,8	-	-	0,7
			Ž	3,3	1,8	2,8	0,8	-	2,9	1,4	1,4	1,9	-	3,4	-	1,6
IV.	Endokrine, prehranske in presnovne bolezni	E00-E90	M	24,3	20,6	22,2	13,1	23,5	8,5	14,0	16,6	14,9	37,7	23,6	10,7	17,6
			Ž	23,3	14,7	16,7	27,6	49,8	28,7	18,3	20,2	21,3	23,0	11,7	14,2	20,5
V.	Duševne in vedenjske motnje	F00-F99	M	41,6	24,4	27,7	18,4	23,5	17,0	30,7	11,7	12,9	-	6,7	16,1	18,3
			Ž	6,7	5,5	2,8	2,3	4,5	8,6	5,6	2,2	7,8	-	6,7	1,8	4,2
VI.	Bolezni živčevja	G00-G99	M	15,6	13,1	13,8	14,6	23,5	11,3	19,5	9,8	10,9	22,6	33,7	17,9	14,7
			Ž	13,3	15,4	8,4	17,6	13,6	11,5	31,0	18,7	21,3	38,4	33,5	33,7	20,3
VII.	Bolezni očesa in adneksov	H00-H59	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII.	Bolezni ušesa in mastoida	H60-H59	M	-	-	-	-	-	-	-	0,4	-	-	-	-	0,1
			Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IX.	Bolezni obtočil	I00-I99	M	376,6	323,3	326,8	299,7	353,2	387,5	283,3	247,1	265,8	381,1	357,0	292,0	299,7
			Ž	606,2	486,3	432,6	432,7	452,3	556,0	400,3	347,6	396,7	426,4	521,6	355,0	427,9
X.	Bolezni dihal	J00-J99	M	97,2	72,5	83,1	73,0	89,5	36,8	51,6	43,4	49,6	71,7	85,9	53,7	61,9
			Ž	98,2	66,3	64,2	89,0	117,6	63,1	84,6	47,2	57,2	73,0	65,4	74,6	67,7
XI.	Bolezni prebavil	K00-K93	M	102,4	78,2	63,7	61,5	89,5	96,2	97,7	37,0	45,6	41,5	60,6	50,2	61,7
			Ž	30,0	57,7	55,8	49,1	76,9	65,9	45,1	36,4	39,8	42,3	41,9	24,9	44,3
XII.	Bolezni kože in podkožja	L00-L99	M	1,7	1,9	-	-	-	-	1,4	0,8	1,0	-	3,4	7,2	1,4
			Ž	-	3,1	-	2,3	-	-	2,8	1,1	1,0	3,8	5,0	5,3	2,0
XIII.	Bolezni mišičnoskeletnega sist., veziv. tkiva	M00-M99	M	5,2	3,8	2,8	-	4,7	-	4,2	1,1	-	-	3,4	7,2	2,3
			Ž	6,7	5,5	2,8	7,7	4,5	5,7	7,0	4,0	3,9	11,5	1,7	5,3	5,2
XIV.	Bolezni sečil in spolovil	N00-N99	M	15,6	12,5	13,8	13,8	9,4	22,6	5,6	7,5	5,0	3,8	10,1	16,1	10,5
			Ž	25,0	28,9	16,7	31,5	13,6	34,4	21,1	11,9	15,5	23,0	16,8	19,5	20,7

Se nadaljuje na naslednji strani.

Nadaljevanje s prejšnje strani.

Poglavje MKB-10			Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeoposavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
XV. Nosečnost, porod in poporodno obdobje	O00-O99	M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XVI. Stanja, ki izvirajo v perinatalnem obdobju	P00-P96	M	-	0,6	-	-	-	-	2,8	2,6	6,0	3,8	3,4	-	1,9
		Ž	-	0,6	2,8	1,5	4,5	-	2,8	1,1	1,9	-	-	3,6	1,3
XVII. Prirojene malform., deform. in kromos. nenorm.	O00-O99	M	6,9	2,5	-	3,1	4,7	5,7	2,8	1,5	3,0	7,5	3,4	-	2,7
		Ž	-	0,6	2,8	2,3	-	-	2,8	1,8	1,0	-	-	1,8	1,3
XVIII. Simptomi, znaki, nenorm. izvidi, neuvr. drugje	R00-R99	M	13,9	24,4	5,5	14,6	14,1	50,9	15,3	20,7	20,8	22,6	11,8	48,4	21,2
		Ž	16,7	10,4	2,8	7,7	18,1	20,1	8,5	8,3	5,8	11,5	1,7	21,3	9,6
XIX. Poškodbe in zastrupitve	S00-T98	M	86,8	95,7	105,2	94,5	61,2	107,5	82,3	68,3	85,3	98,1	92,6	80,6	85,0
		Ž	36,6	63,9	41,9	53,7	40,7	51,6	47,9	42,5	40,7	49,9	68,8	46,2	49,3
SKUPAJ		M	1.148,8	1.048,8	991,4	910,6	1.205,6	1.106,0	943,3	773,7	848,0	1.022,7	1.055,7	978,2	937,1
		Ž	1.172,3	1.032,2	934,9	979,7	1.171,6	1.112,0	955,7	791,8	872,0	956,5	1.069,9	843,2	940,8

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

SURS

2.1 Tabela 12: **Umrli po zunanjem vzroku smrti (MKB-10, poglavje XX)**, po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013

Zunanji vzroki smrti po MKB-10	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Spodnjeposavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Notranjsko-kraška	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Transportne nezgode - pešči													
Moški	2	2	1	2	-	1	-	1	5	-	1	-	15
Ženske	-	1	1	1	-	2	-	6	-	-	1	-	12
Transportne nezgode - ostale													
Moški	8	12	2	13	2	8	4	22	15	5	5	5	101
Ženske	1	3	2	4	-	2	-	3	3	1	3	-	22
Padci													
Moški	12	50	10	36	2	6	22	44	21	9	16	12	240
Ženske	12	70	6	40	3	9	21	66	18	6	23	19	293
Samomori													
Moški	25	71	20	55	9	16	22	67	34	9	19	14	361
Ženske	7	17	4	12	2	1	6	20	7	4	3	4	87
Ostali zunanji vzroki													
Moški	9	28	7	28	3	9	17	54	15	5	15	15	205
Ženske	4	18	3	16	4	5	8	28	17	2	13	3	121
Vsi vzroki													
Moški	56	163	40	134	16	40	65	188	90	28	56	46	922
Ženske	24	109	16	73	9	19	35	123	45	13	43	26	535
Vsi vzroki na 100.000 prebivalcev													
Moški	97,2	101,9	110,8	103,0	75,4	113,1	90,7	70,9	89,3	105,7	94,3	82,4	90,4
Ženske	40,0	66,9	44,7	56,0	40,7	54,5	49,3	44,3	43,6	49,9	72,1	46,2	51,5

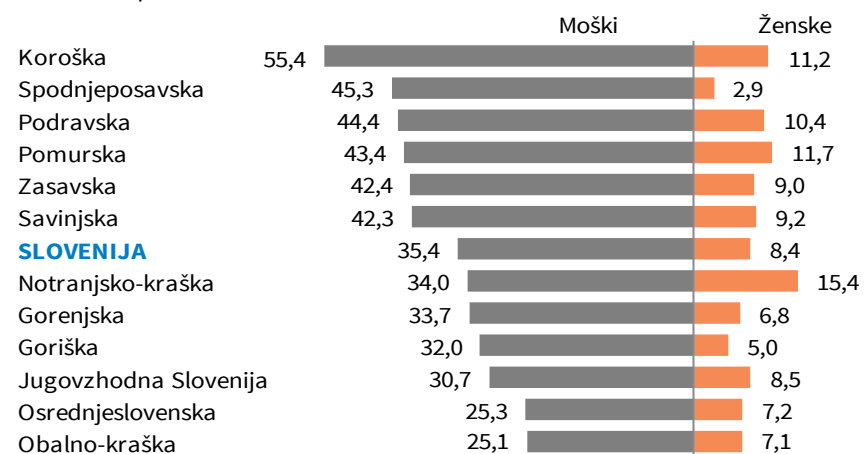
Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti

SURS

2.1 Graf 11: **Specifična stopnja umrljivosti zaradi samomorilnosti** po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013

na 100.000 prebivalcev

Vir:

Obrazec Prijava smrti (DEM-2) in Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzroku smrti
SURS

Samomori so v Sloveniji pogostejši v severovzhodnih predelih, medtem ko jih je v regijah na zahodu države manj. Med regije z največjo stopnjo samomorilnosti spadajo koroška, podravska in pomurska.

Leta 2013 so bile vrednosti tega kazalnika za moške najvišje v koroški (55,4/100.000), za ženske pa v notranjsko-kraški statistični regiji (15,4/100.000).

MEDNARODNE PRIMERJAVE

2.1 Tabela 13: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) po spolu, Slovenija in EU, 2004–2013

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenija										
Moški	1.001,6	976,8	921,0	905,8	844,3	830,3	800,1	774,8	763,9	748,2
Ženske	553,8	554,3	502,1	493,7	472,0	469,2	448,4	442,3	443,7	428,6
SKUPAJ	738,6	729,4	680,5	668,7	631,9	625,1	599,7	585,3	582,2	569,3
EU										
Moški	876,3	862,9	829,6	815,4	797,2	780,9	761,2	738,9	735,67	732,9
Ženske	528,4	522,4	500,4	491,8	484,2	473,6	462,8	451,7	452,4	450,2
SKUPAJ	680,2	671,5	645,0	634,3	622,5	609,4	595,0	579,1	578,3	575,5

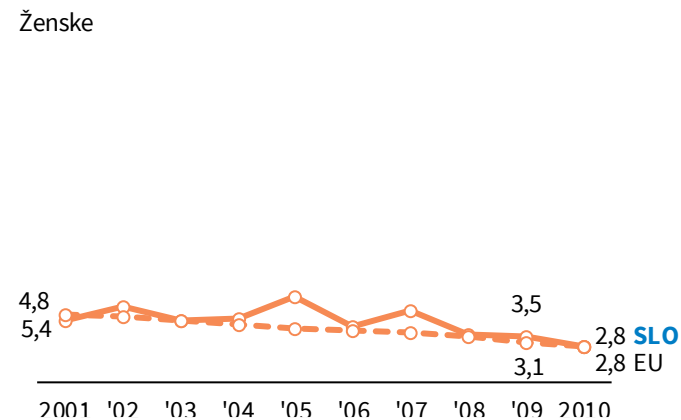
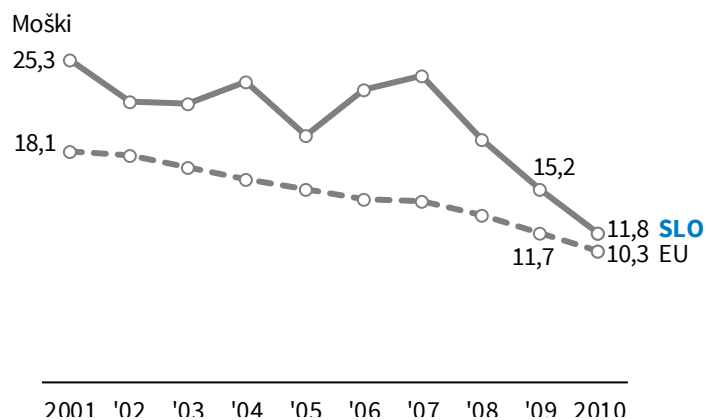
Vir:

WHO <http://data.euro.who.int/hfad>, 1. 3. 2016 – EU za obdobje 2004–2013, Slovenija za obdobje 2004–2010

NIJZ Slovenija za obdobje 2011–2013

2.1 Graf 12: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) zaradi transportnih nezgod po spolu, Slovenija in EU, 2001–2010

na 100.000 prebivalcev

Vir: WHO (<http://data.euro.who.int/hfad>), 8. 6. 2015

SEZNAM GRAFOV IN TABEL

SEZNAM GRAFOV

2.1 Graf 1: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) , Slovenija in EU, 2004–2013.....	2-2
2.1 Graf 2: Groba stopnja umrljivosti po spolu, Slovenija, 2004–2013.....	2-3
2.1 Graf 3: Umrlji od 0 do 64 let po spolu, Slovenija, 2004–2013.....	2-3
2.1 Graf 4: Mediana starosti ob smrti po spolu, Slovenija, 2004–2013.....	2-3
2.1 Graf 5: Umrlji dojenčki na 1.000 živorojenih otrok po spolu, Slovenija, 1985–2013.....	2-5
2.1 Graf 6: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in spolu, SLO, 2004–2013.....	2-8
2.1 Graf 7: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) zaradi samomorov po spolu, Slovenija, 2004–2013.....	2-9
2.1 Graf 8: Specifična stopnja umrljivosti zaradi padcev po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2013.....	2-10
2.1 Graf 9: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) po statističnih regijah, Slovenija, 2013.....	2-12
2.1 Graf 10: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in stat. regijah, SLO, 2013.....	2-15
2.1 Graf 11: Specifična stopnja umrljivosti zaradi samomorilnosti po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013.....	2-21
2.1 Graf 12: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) zaradi transportnih nezgod po spolu, Slovenija in EU, 2001–2010.....	2-22

SEZNAM TABEL

2.1 Tabela 1: Umrli in stopnja umrljivosti po spolu, Slovenija, 2004–2013.....	2-4
2.1 Tabela 2: Umrli dojenčki po spolu, Slovenija, 2004–2013	2-5
2.1 Tabela 3: Umrli in starostno specifična stopnja umrljivosti po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2013	2-6
2.1 Tabela 4: Umrli in specifična stopnja umrljivosti po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2013	2-7
2.1 Tabela 5: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) zaradi najpogostejših vzrokov smrti po poglavjih MKB-10 in spolu, Slovenija, 2013	2-8
2.1 Tabela 6: Umrli in specifična stopnja umrljivosti po zunanjem vzroku smrti (MKB-10, poglavje XX) in spolu, Slovenija, 2013	2-9
2.1 Tabela 7: Umrli in stopnja umrljivosti po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013.....	2-11
2.1 Tabela 8: Umrli dojenčki po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013	2-12
2.1 Tabela 9: Umrli po starostnih skupinah, spolu in statističnih regijah , Slovenija, 2013.....	2-13
2.1 Tabela 10: Umrli po poglavjih MKB-10 , spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013.....	2-16
2.1 Tabela 11: Specifična stopnja umrljivosti po poglavjih MKB-10 , spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013	2-18
2.1 Tabela 12: Umrli po zunanjem vzroku smrti (MKB-10, poglavje XX) , po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2013	2-20
2.1 Tabela 13: Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (SDR) po spolu , Slovenija in EU, 2004–2013.....	2-22

DEFINICIJE

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Umrli	Umrli je oseba, pri kateri so kadar koli, potem ko je bila živorojena, trajno prenehale vse življenjske funkcije.	Podatki o umrlih beležijo umrle s stalnim prebivališčem v RS, ki so umrli od 1. januarja do 31. decembra v opazovanem koledarskem letu. V RS smrt potrdijo in vzroke smrti ugotavljajo samo zdravniki. Ob mrlškem pregledu so dolžni izpisati Zdravniško potrdilo o smrti in poročilo o vzrokih smrti na način, ki ga je predpisala Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani NIJZ: http://www.nijz.si/	Deceased / Dead person
	Vzroki smrti	Vzroki smrti so vse bolezni, bolezenska stanja ali poškodbe, ki so povzročile smrt ali so privedle do smrti, in okoliščine nezgode ali nasilja, ki so povzročile take poškodbe. Vzroke smrti se kodira po enotni doktrini, predpisani v deseti reviziji Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene (MKB-10).	Osnovni vzrok smrti je/so: - bolezen ali poškodba, ki je sprožila bolezenske ali poškodbene dogodke, ki so neposredno privedli do smrti, ali - okoliščine nezgode ali nasilja, ki so povzročile poškodbo, zaradi katere je oseba umrla.	Causes of death

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
MKB-10	Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene, X. revizija	MKB je klasifikacija bolezni, kot jih razvršča WHO. Klasifikacija bolezni je sistem kategorij, v katerega so bolezni in stanja uvrščeni v skladu z izbranimi merili. S pomočjo MKB lahko diagnoze bolezni in drugih zdravstvenih težav prevedemo iz besednega opisa v črkovno-številčne kode. Po letu 1996 so vzroki smrti razvrščeni po MKB-10.	MKB-10 je razdeljena na 21 poglavij. Prvi znak vsake kode je črka in vsaka črka je povezana z določenim poglavjem, razen črke D (poglavji II in III) in črke H (poglavji VII in VIII). V štirih poglavjih (I, II, XIX in XX) se na prvem mestu kod pojavlja več različnih črk. Črki sledi trimestna kategorija (ali štirimestna podkategorija) številskega znaka. Poglavja I do XVII se nanašajo na bolezni in druga bolezenska stanja, poglavje XIX pa na poškodbe, zastrupitve in nekatere druge posledice zunanjih vzrokov. V poglavju XVIII so simptomi, znaki ter nenormalni klinični in laboratorijski izvidi, ki niso uvrščeni drugje, v poglavju XX so zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti, v poglavju XXI pa dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in stike z zdravstveno službo.	ICD-10, International statistical classification of diseases and related health problems, 10th revision
	Zunanji vzroki umrljivosti	Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti so okoliščine ali nasilje, ki je povzročilo poškodbo (ali stanje), zaradi katere je oseba umrla.	Zunanji vzroki obolevnosti in umrljivosti se od MKB-9 dalje lahko dodatno kodirajo tudi k drugim boleznim in bolezenskim stanjem, ne samo k poškodbam in zastrupitvam, kot so se morali pri vseh prejšnjih revizijah. Zato je vzrokov smrti v poglavju XIX manj kot zunanjih vzrokov v poglavju XX.	External causes of mortality
	Nasilna smrt	Nasilna smrt je tista, ki je posledica nezgode (vse vrste prometnih nezgod, naključni padci, utopitve, nesreče z ognjem, orožjem itd.), samomora ali uboja.	Nasilna smrt je posledica delovanja različnih zunanjih dejavnikov.	Violent death

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Samomor	Samomor ali suicid je dejanje, s katerim človek sam namerno povzroči svojo smrt oziroma si vzame življenje.		Suicide
SDR	Starostno standardizirana stopnja umrljivosti	Starostno standardizirana stopnja umrljivosti (angleško "standardized death rate" – SDR) je metoda direktne standardizacije, kjer se izračun stopnje umrljivosti na 100.000 prebivalcev, razdeljen po petletnih starostnih skupinah, umeri s preračunom na standardno populacijo, kar izniči razlike v populaciji glede starosti prebivalstva posameznih držav/regij/teritorija. Ta postopek omogoči neposredno primerjavo stopenj umrljivosti po posameznih državah, ne glede na razlike v starostni strukturi prebivalstva posamezne države.	Pri izračunu SDR se uporablja STARA Evropska standardna populacija (ESP) (100.000 prebivalcev, razdeljenih po petletnih starostnih skupinah, razen delitve 0–5 let na 0 let, 1–4 let starosti, enotno za oba spola). SDR = $\sum_{i=0}^N \left(\frac{\text{št. primerov}}{\text{št. prebivalcev}} 100.000 \right) * ESP$	Standardized death rate
GS	Groba stopnja umrljivosti	Groba stopnja umrljivosti je razmerje med številom umrlih v koledarskem letu in številom prebivalcev v istem letu, pomnoženo s 100.000.	Groba stopnja umrljivosti = (število umrlih x 100.000) / število prebivalcev	Crude death rate
MS	Mediana starosti ob smrti	Mediana starosti ob smrti predstavlja srednjo vrednost oz. starost, od katere je bila polovica umrlih ob smrti mlajša in polovica starejša.	Mediana starosti ob smrti = srednja vrednost starosti umrlih ob smrti	Median age at death
	Umrli dojenček	Umrli dojenček je otrok, ki še ni dopolnil enega leta starosti in pri katerem so, kadar koli po tem, ko je bil živorojen, trajno prenehale vse življenjske funkcije.	Dodatna metodološka pojasnila na spletni strani NIJZ: http://www.nijz.si/	Infant death
	Umrljivost dojenčkov ali umrli dojenčki na 1.000 živorojenih	Umrljivost dojenčkov ali umrli dojenčki na 1.000 živorojenih je razmerje med številom umrlih dojenčkov v koledarskem letu in številom živorojenih v istem letu, pomnoženo s 1.000.	Umrljivost dojenčkov = (število umrlih dojenčkov x 1.000) / število živorojenih otrok	Infant mortality or infant deaths per 1000 live births

Okrajšave in kratice	NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
	Starostno specifična umrljivost	Starostno specifična umrljivost je razmerje med številom umrlih določene starosti v koledarskem letu in številom prebivalstva enake starosti sredi istega leta na določenem območju, pomnoženo s 100.000.	Starostno specifična umrljivost = (število umrlih oseb določene starosti x 100.000) / število prebivalcev iste starosti	Age-specific mortality rate
	Specifična stopnja umrljivosti	Specifična stopnja umrljivosti je razmerje med številom umrlih iz določene skupine v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta na določenem območju, pomnoženo s 100.000.	Specifična stopnja umrljivosti = (število umrlih oseb iz določene skupine x 100.000) / število prebivalcev	Specific mortality rate
	Prezgodnja umrljivost	Prezgodnja umrljivost je opredeljena kot smrt oseb, ki umrejo v starosti pred dogovorjeno mejo 65 let.	Starostna meja za prezgodnjo smrt je 64,99 let in je določena dogovorno. Stopnje so izračunane na 100.000 prebivalcev, starih od 0 do 64,99 let.	Premature mortality